

Folkets store Flertal virkelig ønske fremfor alt at undgaa politiske Konflikter og derimod at komme til en frugtbringende Reformperiode.

I øvrigt har jeg nærmest bedt om Ordet for at udtale mig om et enkelt Punkt, nemlig om Bestemmelsen i den sidste Paragraf, at Loven skal træde i Kraft den 1ste Januar 1900, altsaa i Løbet af 3 Fjerdingaar. Jeg vil henstille, om det ikke er for kort en Tidsperiode til at føre denne Lov igennem. For mig er der ingen Tvivl om, at saaledes som Administrationen eller maaske Ministeriet vil føre Loven ud i Livet, saaledes vil den blive modtagen af Befolkningen. Hvis den ærede Minister vil føre Loven ud i Livet paa den Maade, at han vil søge at trække alle de Penge ud af Kommunerne, som det er muligt, er jeg ikke i Tvivl om, at det vil blive dyrt for mange Kommuner. Hvis han derimod vil tage et fornuftigt og skønsomt Hensyn til de forskellige Kommuners økonomiske Stilling, tror jeg, at Kommunerne i det hele ikke ville lide synderligt ved Loven, heller ikke i økonomisk Henseende. Spørgsmaalet paa dette Punkt er jo egentlig, hvorvidt man kan vente, at den højtærede Kultusminister vil være imødekommende i denne Retning, og jeg kan da ikke nægte, at som Forslaget er affattet fra Ministerens Side, og som det er vedtaget af Landstinget, peger det ikke i denne Retning. Folketinget havde en Bestemmelse i § 21, der lød saaledes: „og navnlig skal det ikke kunne paalægges nogen Kommune at udrede mere end det til denne samlede Værdi svarende Beløb for at bringe Begyndelseslønningerne op over 600 Kr., 500 Kr. og 350 Kr. for henholdsvis en Første- eller Enelærer, en Andenlærer eller Lærerinde og en Forskolelærerinde.“ Det var altsaa et vist Værn, der var givet. Kommunerne imod Ministeriet. Dette er imidlertid slettet i Ministerens Forslag og i det, som Landstinget har vedtaget. Ja, Ministeren har indsat et Forslag i modsat Retning, nemlig at hvor der er flere Penge, end at Maksimumslønningerne kunne tage de nuværende Skolelønninger op, skal der finde en saadan Forhøjelse Sted, at Kommunens samlede Bidrag til Lærerlønninger ikke blive væsentlig ringere end hidtil. Det tyder paa, at Ministeren vil have en Undtagelse for at kunne gaa op, men vil være fri for en Undtagelse, naar der skal gaas nedad til Minimumslønningerne. Se vi nu hen til de andre Love, som hans Kolleger have gennemført i de senere Aar, gaa de heller ikke i den Retning, at der bliver

taget særligt Hensyn til de Anskuelse, Folketinget nærer. Jeg skal saaledes nævne Jærnbantakstloven, der ofte er bleven drøftet her, og som ikke blev udført i den Aand, som Folketinget ønskede. Jeg kan ogsaa nævne Telefon- og Telegrafloven, hvor Ministeren, i alt Fald for jyske Amters Vedkommende, har en Tendens, der gaar i Retning af at tage en Del af Kommunens Ret over deres Veje til Fordel for disse private Telefonkoncessionshavere, uagtet Kommunerne jo have Forpligtelsen til at holde Vejene vedlige. Angaaende Ulykkesforsikringsloven kan jeg heller ikke nægte mig at udtale, at de Bestemmelser, som Arbejderforsikringsraadet sender ud i Verden i disse Dage, gaa i alt Fald over de fleste Menneskers Forstand af dem, der have gennemført Loven. Naar det f. Eks. bestemmes, at Mejerikuskene, der have paataget sig at køre Mælk fra Mejerierne, høre ind under den teknisk-mekaniske Del af Driften, fremstiller der sig uvilkaarlig det Spørgsmaal, om vi ikke i en nær Fremtid fra samme Forsikringsraad faa en Fortolkning om, at ogsaa Malkepiger høre ind under den teknisk-mekaniske Del af Driften. I øvrigt vedrøre disse Forhold jo ikke den højtærede Minister, og det er derfor muligt, at han vil stille sig mere velvillig, end man egentlig formoder. I øvrigt er det klart, at naar denne Lov skal føres ud i Livet, staar der to Magter mod hinanden, Administrationen og Kommunerne. Kommunerne ere i allerhøjeste Grad interesserede i at faa deres Skolevæsen udviklet saa fyldig som muligt, naar Loven træder i Kraft, og derved at faa saa smaa Begyndelseslønninger som muligt, da de skulle gælde i al Fremtid. Administrationen med Kultusministeren i Spidsen er derimod interesseret i paa Lærernes Vegne at faa saa faa Forandringer som muligt, naar Loven træder i Kraft, for at Begyndelseslønnen, som Kommunerne skulle udrede, kan blive saa høj som muligt i Fremtiden. Spørgsmaalet er da, om der ikke kan findes en Mellemvej mellem disse to Interesser, saaledes at i alt Fald Administrationen indleder Forhandlinger med Kommunerne, for at der, i Særdeleshed i de fattigere Egne, kan blive taget et skønsomt Hensyn til deres økonomiske Stilling, ogsaa over for de Embeder, der rimeligvis skulle oprettes i de allernærmeste Aar. Jeg kan ikke tænke mig, at en saadan Forhandling og et saadant Hensyn kan tages, uden at Ministeriet har et Mellemlid. Jeg vil ikke foreslaa Amtsraadene, der maaske vilde være